

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam

264. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Péntek

1932. évi november 18

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységeken, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak havonként 8 lej kézbesítési díj külön megfizetendő. — Külföldre 1/4 évre 300 lej, fél évre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra 1/4 évre 12 pengő, fél évre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj postautalványon, átutalható vagy fizethető nyugta ellenében pénzbeszédő megbízottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK:** A hirdetés díja 6 lej, szövegoldalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov Károly király-utca 56—58 sz. Tel.: 82.

Litvinov elfogadhatatlannak tartja Románia ajánlatát

Folytatása következik...

A kormány szövegezte trónbeszéd széles és hosszú lélekzetű munkatervet tüntetett a törvényhozás elé. Jó néhány ülés-szakra lesz szükség, míg a sok törvény elkészül és még több ülészakra, míg a törvényekkel keresett megoldások megvalósulnak. Mert ez két egészen külön álló fejezet. A törvényeket meg lehet szerkeszteni — ez a könnyebb feladat. De a mozgásba hozott törvényeknek befolyásolni kell az állami és gazdasági élet sodrait — és ez már sokkal nehezebben elérhető cél.

Lehet átalakítani az adómegállapítások és behajtások rendjét, de nem bizonyos, hogy mindentől emelkedni fognak az állam jövedelmei anélkül, hogy az adófizetők az utolsó lélekzettel megvárják a díszretes szándék az, hogy ne az adókülső emelkedjék, hanem csökkenjen az azoknak a száma, akik az adófizetési alól jogtalanul kivonják magukat. De az adókülső csökkenésével a költségvetés megengedelmesebb, mint a makacs adókijátszó, akinek legfeljebb annyiban sulyosodik majd a helyzete, hogy a régiék helyett új szabályokat kell kijátszania.

Bizonyos adónemekről nem is állítja a kormány, hogy emelés nélkül maradnak. A forgalmi adóról köztudomású, hogy kiterjesztik. Ez számos cikkél az adó meg-háromszorozását jelenti. Azt már nem mondja a kormány, hogy mindez a fogyasztóra fog hárulni. Ezt mi mondjuk.

A nagyprogramban benne van ugyan, hogy az ipari kartellek ellenőrzéséről is külön törvényt kapunk, de szabadon kétfelkelni benne, hogy a törvényen kívül egyéb is jut-e majd a fogyasztónak. Nem olyanok az idők és viszonyok, hogy intimításokat érintsük és így az olvasó segítségét kérjük, hogy kevés szóból is értesse meg, vagy adja meg a választ erre a kérdésre: — parlamenti kormány, amelynek többsége elismert — bár nem beismert — bankárvezetés alatt áll, milyen kilátásokkal veszi fel a harcot a kartellekkel szemben, mikor a kartellben álló vállalatok csaknem kivétel nélkül bankok kezén vannak?

A két nemzeti pártok közötti kormány megmutatta a konverzió és a pénzügyi törvényeknél, de főként a genfi tárgyalásoknál, hogy a bankárvonalon kívül és túl nem ismer orientációt, nem kívánhat, tehát a legjobb indulat mellett sem, hogy a kartellek féljenek tőle és ne mi féljünk ettől a megrendszabályozástól.

Ugyanez a tisztas távolság várható a mezőgazdaság felsegítésére bejelentett rendszabályok és az elesett gazda valószínűs talpraállítása között.

A mezőgazdasági hitel felfokozása akkor volna ígéret és remény, ha azoknak is szólna, akik már el vannak adósodva. De ezeket a konverzió módosítása — legalább is elvben — vissza adta a hitelezők kezére, és csak részben és csak másfél évre hosszabbította meg az életüket.

Az is bizonyos, hogy a kormány mindent meg fog tenni a stabilizáció fenntartására és szavának áll, hogy amint a trónbeszédben ígéri, fenntartja a devizakorlátozásokat is. A szándék nem a külkereskedelem megbízására irányul, de az eredmény az lesz. Ezt a kormány nem vehette be hatalmas programjába, mert ez nem rajta áll, de ha nem béklyózza meg a devizaforgalmat, nem tudja megőrizni a lei árfolyamát. Olvan ez, mint a rövid takaró. Ha a fejünkre huzunk, kimarad alóla a lábunk, ha lenn tartjuk, be vele magunkat, akkor meg nem marad felülre.

Kommunista-szocdem egységfront készül Németországban

Titkos találkozás Papen és Hitler között

Berlin, november 16.

A német politikai helyzet még a birodalmi gyűlés megnyitása előtt a felboruláshoz közeledik. A Papen által tervezett „nagy koalíció”, amelybe a kancellár-diktátor a szocdemeket és náciakat is be akarta vonni, máris megfűszert, mint az különben előrelátható volt. A szociáldemokraták, akiket tegnap hívtak meg tárgyalásra Papen, visszautasították a meghívást, sőt válaszukban azt követelték, hogy a Papen-kormány azonnal mondjon le.

Ezzel szemben híre jár, hogy Hitler engedékenyebbnek mutatkozik. Müncheni

jelentés szerint

ma reggel titkos találkozás folyt le Papen és Hitler között.

Állítólag a közeli neugatierslebeni kastélyban. A hírt hivatalosan se nem cáfolják, se nem tagadják, de tény, hogy senki sem tudja megmondani, miért utazott el Papen tegnap délután váratlanul és titokzatosan Berlinből.

Ugyanakkor egyre keringenek a hírek a kommunista-szocdem egységfrontról. Noha a két párt életre-halálra menő harcot folytatott mindig és folytat most is egymással a munkásság többségének megnyeréséért, a német jobboldal tart

tőle, hogy a megegyezés létrejön. Különösen Bauer osztrák szocdem vezér legutóbbi nyilatkozatára hivatkoznak, amely szerint

„a második és harmadik internacionálé között tárgyalások folynak,

hogy közös politikai frontot alkossanak. A jobboldali lapok riadt hangon hívják fel Hindenburgot, hogy tegyen az eddiginél erősebb intézkedéseket a „vörös veszedelem” ellen és az eszközökben való válogatás nélkül törje le a marxista áramlatot. A „Berliner Börsenzeitung” rendszeres írtóhadjáratot követel a vörös front ellen.

Páris szerint a birodalmi gyűlés leszavazza Papent

Páris, november 16.

A párisi lapok berlini tudósítói úgy informálják lapjaikat, hogy Papen tovább halad a diktatura útján és hatalmat minden eszközzel fenntartani igyekszik.

A november hatodikán megválasztott parlamenttel Papen nem dolgozhat együtt.

Sőt, a parlament pártjai olyan módon akarják végéig vetni a diktaturának, hogy már az első ülésen módosítsák az alkotmány 48. szakaszát. Mint ismeretes, erre a szakaszra alapítja Hindenburg „lők” azt a jogot, hogy kivételes intézkedéseket tegyen és sürgősségi rendeletek által diktatórikusan nyúljon bele a birodalom politikai és gazdasági életébe. Vagyis az egész Papen-diktatura ezen a szakaszon nyugszik. Kétségtelen, hogy

a parlamentben meglesz a szükséges kétharmad többség a híres 48. paragrafus eltörlésére, amivel kirántják a gyékényt Papenék lába alól.

Ezt természetesen Papen aligha várja be. Most már nem marad más hátra — vonják le a végső következtetést a

párisi tudósítók — mint hogy Papen felosztja a parlamentet és önkényesen újabb sürgősségi rendeletek útján végrehajtja régi terveit, az alkotmány módosítását és a választójog reformját. Bizonyos, hogy Papent ebben Hindenburg is támogat-

ja, aki Brüning menesztése óta nyilvánvalóan szakított a parlamentáris rezsimmel.

Tehát a párisi vélemény is oda tendál, hogy a német diktaturának a pártok rohamára ellen nincs más védelme, mint a még erőszakosabb és kiméletlenebb diktatura.

Kialakulnak a nyílt frontok

A június óta tartó diktatórikus feszültség — mint a fenti jelentésekből kitűnik — elérkezett forrponthoz. A helyzet egészen világos. A Vorwärts tegnapi felhívása, amely lehetőségeket keres ahhoz, hogy a kommunistapárt a szociáldemokráciával egyezsége lépjen, ellenlépésre izgatta az ellenfrontot is: Papen Hitlerrel próbál megegyezni.

Voltaképpen eddig az volt a helyzet, hogy a baloldal éppen úgy két frakcióra bomlott, mint a jobboldal és nem mertek egymásnak rohanni, mert nem tudták, hogy nyílt harc esetén vajjon „eszméi” szövetségük nem támadja-e őket hátról. A kommunisták megmozdulása esetén attól félt a párt, hogy a szociáldemokr-

cia is ellene fordul és a nemzetiszocialisták egy esetleges nyílt felvonulása esetén joggal tarthattak attól, hogy a Papen-Hugenberg-frakció ellenük fordul.

Tiszta vizet kell tehát most már a pohárba önteni. Össze kell fogni a jobboldali árnyalatoknak ugyanúgy, mint a baloldali frakciónak.

Jobbfelel a dolog sikerülhet is, mert az ellentétek nem eszméik, hanem csak hatalmiak, de nagyon kétséges, hogy a kommunistapárt össze tud-e szövetséget a szociáldemokráciával? E két frakció között hihetetlen szakadékok állanak, amelyeket áthidalni nem olyan egyszerű dolog.

Izgalmas napok következnek.

Még ennek a programnak a méreteiben is óriásinak mutatkozik a tartományok jogrendjének egy csapásra való egységesítése. Nem mintha a cél nem volna kívánatos, csak a lendület mutat meglepő önbizalomra.

Lehet, hogy a tartományokban vannak más vélemények is, de mi az egységesítést kívánatosnak tartjuk.

Itt is könnyű lesz törvényt szövegezni, de hosszú éveken át ez még nem egysége-

sítést, hanem a provinciákra fájdalmas jogcsorbítást és zavart fog jelenteni.

Csak egyetlen fejezetet látunk, ahol az ígéret, a szándék pontosan fedni fogja a program szövegét. „Ami a kisebbségeket illeti a kormány folytatni fogja azok védelmét és kulturális, szociális és vallási érdekeik biztosítását.”

Igy szól a program és minden jel arra mutat, hogy ami ezután következik, az egyenes folytatása lesz annak, ami eddig

volt. Sőt fokozott folytatása, mert soha eddig annyi alkalma kormányoknak nem volt a kisebbségek védelmére, mint ma és a közeljövőben. A legutóbbi védelmek nem egészen sikerültek és csak remélni akarjuk, hogy a legközelebbiek eredményesek lesznek.

Ma az állampolgároktól megkívánt jóhiszeműséggel olvassuk a kormány hosszú terveit és csodáljuk önbizalmát, mint az aggasztánét, aki diófát ültet.

A liberális párt hadat üzent a kormánynak

Állítólag titkos megegyezés van Maniu és - Duca között

Többségi értekezlet, amelyen csak frázisokat mondtak

Bukarest, november 16.

A törvényhozó testületek az ünnepies megnyitót követően nem siettek megkezdni az érdemleges munkát. A terv az volt, hogy már kedden délután megtartják azt az ülést, amelyen esetleg a tisztikar megválasztására is sor kerülhet. Maniu miniszterelnök azonban még nem tartotta elintézettnak a Vajda-ügyet. Remélte, hogy a Kolozsvárra visszavonult volt miniszterelnököt mégis sikerül megnyerni a kamarai elnökségre s így a keddi délutáni ülés helyett a többségi párt tartott értekezletet a kamara könyvtártermében.

Hosszú és sok beszéd hangzott el ezen a pártértekezleten. A párt legtekintélyesebb emberei szónokoltak, azonban különösebben érdemleges dolgot egyik sem mondott. A sok frázis között kevés volt a tartalom.

Maniu még mindig Vajdát engeszteli

Az elnöki megnyitót természetesen Maniu tartotta. Így kezdte a beszédét:

— Miután az én szeretett és nagyon becsült barátom, Vajda Sándor lemondott a kormányelnökségről és semmiképpen sem akart oda visszatérni s miután Mihailache sem akarta elvállalni ezt a feladatot, a pártvezetőség erőszakolásra magam voltam kénytelen megalakítani az új kormányt.

Aztán még hosszasan beszélt a miniszterelnök Vajdáról, akit a többségi párt többszörösen kiújuló zajos tapsal ünnepelt.

A továbbiak során a miniszterelnök fejelemzésre, lélekeltjes munkára és nagy összetartásra kérte a pártot mert a mai nehéz körülmények között ez az egyedüli garancia arra, hogy a kormány érdemleges munkát végezhesen.

Maniu után Pop-Cicio és Madgearu is beszélt, de ők sem mondtak különösebb dolgokat. Madgearu azt hangoztatta, hogy ezáltal nem olyan kormányzástól van szó, mint máskor. Össze kell szednie a pártnak az összes bennrejlő erőket, mert egyébként elkerülhetetlen a katasztrófa.

A liberális párt felkészül a harcra

A többségi értekezlettel egyidőben a liberális párt végrehajtó bizottsága is ülésezett. Itt maga Duca, a pártelnök tartott hosszú és éles hangú beszédet a kormány ellen. Kijelentette, hogy a nemzetipárti-kormányt, vagy az első, mint a jelenlegi második, a tehetetlenség és a halogatás kormányt. Az ország nehézség problémák megoldása előtt áll, a kormány azonban a községi választásokkal törődik s ezen a téren is a választói listák meghamisításával akar előnyöket biztosítani magának. Ez már nem is kicsinyesség, hanem lelkiismeretlenség.

A külpolitikai helyzet sohasem volt aggasztóbb, mint most. A kormány balkezes politikája miatt úgy jöttek össze a dolgok, hogy az ország legbensőbb magánügyei kapcsolódtak össze a leg súlyosabb külpolitikai kérdésekkel. Most már lehetetlen elválasztani a külpolitikai problémákat a belső kérdésektől s ez nem enyhíti, hanem súlyosbítja a helyzetet.

Két nagyon aktuális kérdés foglalkoztatja állandóan az országot. Az egyik a genfi pénzügyi egyezmény ügye.

A liberális párt sohasem járul hozzá ahhoz, hogy az ország külföldi gyámkodás alá kerüljön a pénzügyi ellenőrzés ürügye alatt.

Ez sérti az ország méltóságát s azonkívül gazdaságilag sem előnyös Romániára.

A másik ügy a román-orosz szerződés ügye. Ezzel kapcsolatban Duca azon a véleményen van, hogy megfelelő diplomáciai felkészültség és a szövetségesekkel való szilárd együttműködés minden nehézséget elhárított volna a paktum megkötésének útjából. Annak az oka, hogy ez nem történt meg, sőt a nehézségek egyre szaporodnak, kifejezetten és letagadhatatlanul a jelenlegi kormány.

Beszéde végén bejelentette Duca, hogy a liberális párt megkezdte a könyvtér

kormánybuktató harcot úgy a parlamentben, mint a parlamenten kívül. November 27-én Bukarestben tartja meg első nagygyűlését, amelyre behívta a megyei szervezetek képviselőit is.

A végrehajtóbizottság végül elhatározta azt, hogy a kormánytól elküldött tisztviselők részére ingyenes jogvédő irodát állít fel. A kormány ugyanis nagyrészt liberális tisztviselőket akar elbocsátani, azon a címen, hogy azokat annak idején törvénytelenül nevezték ki az egymásután következő liberális rezsimok.

Hivatalos jelentést nem adtak ki róla, megbízható források azonban úgy tudják, hogy a többségi értekezleten a képviselők és szenátorok többsége követelte a négy napos munkahét bevezetését -- természetesen csak a honatyák számára.

Ez azt jelentené, hogy szombaton és hétfőn a kamara és a szenátus nem tartanak üléseket. Indoklás az, hogy a képviselők és szenátorok nagyrésze vidéki. Ünneppajzsaikat otthon szeretnék tölteni, az utazgatásokra pedig kell két nap, ha a vasárnapot valóban meg akarják „szentelni” úgy, amint azt az egyház törvényei előírják.

Ugy hiszik, hogy a kormány is hozzájárult a többségi honatyák követeléséhez.

Hire jár annak is, hogy a parlament tisztikarában az alelnök személyétől eltekintve, lényeges változás lesz. Pop Cicio és Costachescu megtartják a kamarai, illetve szenátusi elnökséget, az alelnökök azonban már mások lesznek.

A kamarai alelnökségre Virgil Grossu és Cesar Spineanu kerülnek a Regát és Maniu

Az angol trónörökös Irországban

A munkanélküliek és a szűkebb körök ellen

London, november 16.

Belfastban szerdán nyílt meg az ir parlament ülése, amelyre az angol trónörökös is megérkezett. A trónörökös előre kijelentette, hogy a parlament megnyitása után utazást tesz szerke Irországban, hogy személyes megjelölésével enyhítse az ir-angol feszültséget. De már a herceg megérkezése heves angol-ellenes tüntetéseket váltott ki az elnyomott ir lakosságból. A munkanélküliek, valamint a „sinneinek” (régir ir politikai szervezet) vi-

haros tüntetéseket rendeztek. Hosszu menetben vonultak fel a trónörökös elé, angolgyalázó feliratokat hordozva. Több utcában lezártak és darabokra tépték a kintzött angol nemzeti zászlókat.

A rendőrség nagynehezen elfojtotta a tüntetést. A trónörökös személyi biztonságának védelmére széleskörű óvintézkedéseket tettek.

Megszámlálhatatlan rendőr és katonai őrs állt fel, hogy az elkeseredett ir nép merényletet ne kövessen el ellene.

Svájc nyugtalansága tovább kavargó a zürichi tartományi gyűlésen is

Már-már verekedésre került a sor a polgári- és munkás-képviselők között

Zürich, november 16.

A genfi és lausannei munkásfelkelés ügye ma viharos jelenetekre adott alkalmat a zürichi tartományi gyűlésen. A szociáldemokrata képviselők azt indítványozták, hogy az egész gyűlés felállással fejezze ki gyászát és tiszteletét a „szoldateszka által Genfben meggyilkolt munkásokért”. A polgári többség visszautasította az indítványt. Erre a szociáldemokraták legalább az ülés 10 percre való fel-

függesztését követelték annak jeléül, hogy a tartománygyűlés tiltakozik a katonaság erőszakoskodása ellen. A polgári pártok ezt a javaslatot is elvetették, sőt védelmükbe vették a katonaságot a baloldali támadásokkal szemben.

Erre a szociáldemokrácia és kommunisták vihart rögtönöztek, majd az Internacionálét kezdték énekelni. Már-már verekedésre került a sor a polgári és munkásképviselek között, mikor az elnök hirtelen fel-függesztette az ülést.

Belgium is

Hoover még egy évre moratóriumot akar adni

Amerika attól fél, hogy az adós államok gazdaságilag összetognak

London, november 16.

Belgium is csatlakozott az angol és francia akcióhoz: kéri Amerikától a háborús adósságok törlesztését.

Hivatalos közlés szerint a belga nagykövet az angol és francia jegyzékhez hasonló tartalmú jegyzéket intézett Stimsonhoz a háborús adósságok kérdésével kapcsolatban. Az egyik angol lap amerikai tudósítója szerint minden jel arra mutat, hogy Hoover az adósságok moratóriumának még egy évre való meghosszabbítását javasolja Rooseveltnek.

Hoovernek az a véleménye, hogy ilyenkor nem Amerika nem hajlandó a további moratóriumra, úgy Franciaország és An-

glia vezetésével az összes adós államok tömörülnének s ez nem használna Amerikának gazdasági életének.

Hoover csak javaslatot tesz Rooseveltnek, akitől a döntés végeredményében függ.

LENGYELORSZÁG IS MORATÓRIUMOT KÉR

Varsó, november 16.

A lengyel kormány jegyzéket küldött Washingtonba, amelyben, Anglia s a többi európai államok mintájára, ugyancsak moratóriumot kér kötelezettségeire. Amerikával szemben már-már egy egységes európai adófront áll, amely a háborús tartozások moratóriumát követeli.

kész Erdély részéről. Manu eddig is alelnök volt, most azonban a bennfentesek úgy tudják, hogy Maniu ejteni akarja őt és helyébe Socol kerülne.

A szenátusban Romulus Georgeanu és Vica Georgescu emlégetik az alelnöki helyekre. Választani fognak a kvestorok is.

Ezt az egyelőre nagyon fantasztikusnak látszó hírt a Cuvântul politikai riporterje hajszolta fel és próbálja elhárítani. „Értésülései” szerint a már régebbi idő óta megalkuvó és óvatos Mihailache rávette Maniut arra, hogy Brațianu Jonel nyomdokain haladjon s a maga hatalmát minden lehető módon iparkodjék biztosítani. Az egyik ilyen nagyon taktikus „biztosítási” mód lenne a liberális párttal, illetve a Ducával való szoros összeműködés. Ennek az előfeltételei meg vannak s amennyiben gyakorlatilag is sikerül keresztülvinni, úgy Maniunak nem kell már attól tartania, hogy politikai cselekedetei nem tesznek a saját pártjának s így félre kell vonulnia. Lényegében azt mondja a Cuvântul, hogy

Maniu a liberális pártban keres háttérrel saját pártjával szemben, amely már nem bízik benne eléggé és egyre elégedetlenebb hangokat hallat.

A Cuvântul azt is tudja, hogy „Maniu és Duca megegyeztek már a községi választásokra vonatkozólag”. Ennek a titkos egyezségnek a tartalmát természetesen senki sem ismeri, maga a Cuvântul sem. A lap azonban ezzel kapcsolatban azt állítja, hogy a kormányelnök egyre-másra adja ki az olyan rendeleteket, amiket a párt tagjai teljességgel nem értenek s amelyeknek a magyarázata csakis ebben a titkos megegyezésben lehet.

Horvátország ismét forrong

Bécs, november 16.

Zágrábból magánuton ismét riasztó hírek érkeztek. Állítólag Horvátországban újra megkezdődtek a forradalmi jellegű zavargások. Délhorvátországban több helyőrségben a csapatok átállították a felkelőköt, magukkal vive fegyvereiket és felszerelésüket.

A hírt egyelőre fenntartással közöljük.

Franciaország újra korlátozta a román áruk bevitelét

Galac, november 16.

Tegnap este a terményexportőrök értesítést kaptak, hogy a francia kormány a Romániából jövő terménybehozatalt 1932 december 31-ig a következő mennyiségekre korlátozta: 118.000 métermázsa árpa és 3.784 métermázsa korpá. Az exportőrök rendkívül elégedetlenek nagy szövetségesünk szűkebb korlátozó intézkedésével.

Két és fél milliós kártérítés a postaigazgató és a főszoigabíró ellen

Nagypárad, november 16.

A Monopol dohánytermékek egészen a múlt év végéig postai kezelés alatt állottak, azaz egyes postaigazgatóságok a megkapott árut kiosztották a kerületükbe tartozó hivataloknak, akik továbbították azokat a dohánytőzsdéseknek.

Ennek a postai kezelésnek azért vetettek véget, mert rövid idő alatt hatalmas összegek veszttek el a posta kezén. Így történt a biharmegyei Vaskó községben is, ahol kétféle határozat lett tett ki az elcsikkasztott pénzek és dohánytermékek összege.

Ez ügyben annak idején letartóztatották a Vaskó postafőnököt, ugyancsak több letartóztatás történt a nagyváradi postahivatalnál is, mert mint ismeretes, a Vaskó postá a nagyváradi körzetbe tartozik. Annakidején a törvényszék két és három évi börtönbüntetést szabott ki a sikkasztó tisztviselőknek.

Ugyúgy az azonban az ügy ezzel nem fejeződött be. Ugyanis a Monopol most a kishivatalnokok büneit kártérítésként nyújtott be a hivatalfőnökök ellen. Ennek a keresetnek az alapján tegnap délelőtt a következő rendelet érkezett a postaigazgatósághoz:

A Monopol a lopások idején működő Panescu inspektort, dr. Kiss postaigazgatót és Neagu Kornél Vaskó főszoigabírót kötelezik, hogy a kétféle határozat nem teljes haladéktalanul fizessék meg a Monopolnak, mert ellenkező esetben nem kapják meg fizetésüket, amennyiben még mindig szolgálatban vannak, ha pedig nyugdíjasok, úgy illetményeiket vonják meg tőlük.

Halogatják az adó-felelbezési tárgyalásokat

Temesvár, november 16

A temesvári kereskedők egyesülete közbenjárt Zlatescu Stere pénzügyigazgatóval, hogy a szeptember elsején abba maradt adófelelbezési tárgyalásokat végre folytassák le.

Az agyonadózott polgárok száza állnak tehetetlenül, jogorvoslat nélkül. Még attól a reménytől is elesnek, hogy a horribilis összegű adókövetések igazságtalan-ságát a felelbezési tárgyaláson kimutassák, valamelyes csökkentést érthessenek el.

Különböző információink szerint az adófelelbezési tárgyalások elamerikázása nem véletlenszerű, hanem az egész igazságtalan eljárást Bukarestből dirigálják.

A CFR a vasuti szerencsétlenségek ellen

Bukarest, november 16

A vasuti vezérigazgatóság rendkívül érdekes és jellemző rendeletet bocsátott ki. A rendelet lényege az, hogy ezután a vasuti balesetek, vagy éppen szerencsétlenségek kivizsgálásánál az eddigi nál jóval nagyobb szigorral kell eljárni, az eddigi szokásos büntetéseket pedig emelni kell minden tekintetben.

A rendeletnek indoklása is van. A vasuti vezérigazgatóság mindenképp megdöbbenéssel szögezi le, hogy az utóbbi időben ugra az aggasztóan megnövekedett a vasuti szerencsétlenségek száma. Ennek okát abban látja, hogy a vasuti ellenőrző hatóságok az utóbbi időben nem voltak elég erősek, sem az elővetett hibák kivizsgálásánál és megállapításánál, sem a büntetések kiszabásánál.

A kenyérbélyegeket már a kamarák árusítják

Temesvár, november 16

A kenyérbélyeg nem szűnik meg újabb és újabb kellemetlenséget okozni minden kinek, akinek csak dolga van vele. Temesváron november 14-e óta a trafikok helyett a mezőgazdasági kamarák árusítják a bélyegeket, ami nagy elkeseredést okoz a trafikosok körében. De panaszkodnak a kispékek is, mert — mint ki-jelentették — nekik csak este, a munka befejeztével van pénzük és idejük a kenyérbélyeg után menni, viszont a kamarák csak reggel nyolctól kora délután két-ig tart hivatalos óráit.

Malomtűz Tasnádszántón

Szllágsomlyó, november 16.

Súlyos tűzvész ütött ki a hajnali órákban Tasnádszántó községben, ahol kigyulladt a Szemán-féle gőzmalom. A segítségül hívott tűsodát tüzoltóság a falusiakkal karöltve, csak délre lokalizálta a tüzet, amely így az épület jelentős részét elhamvasztotta. A lángok nagymennyiségű búzát is megsemmisítettek.

A kár mintegy 50—60 ezer lejre rug, ami azonban biztosítás útján megtérül.

Ellopták a híres Löffler-bandát

Marosvásárhely, november 16

A marosvásárhelyi rendőrség hosszas nyomozás után letartóztatta Löffler Albert Péla ismert nemzetközi betörőt, aki Raff Julia nevű rovtáruztu társnője segítségével Erdélyben a betörések egész sorát hajtották végre.

A vakmerő betörőpár egyedül Kolozsváron több mint husz betörést követett el, de sikerrel „működtek” Szatmáron, Délen és Nagyváradon is. Löfflerék, akiket Magyarországon és Ausztriában is köröznek, Marosvásárhelyen mintegy tíz házba törtek be, ahonnan 100 ezer lejt zsákmányoltak.

Az osztálysorsjáték mai húzása

Bukarest, november 16.

Az osztálysorsjáték mai húzásának az eredménye a következő:
100 ezer lejt nyert: 5138.
20 ezer lejt nyertek: 25354 és 22431.
13 ezer lejt nyertek: 38331, 42752, 67013 és 467.
10 ezer lejt nyertek: 54023, 63045, 6242, 7343, 79352, 10403, 7484.
11723 és 47053.

Litvinov

Hivatalosan: Moszkva szerint:

Bukarest, november 16

A többségi értekezlet után, amelyen Titulescu természetesen nem jelent meg, hiszen nem tagja a nemzeti parasztpártnak, Maniu miniszterelnök és a külügy-miniszter hosszas tanácskozásra vonultak vissza. Erről a tanácskozásról természetesen nem adtak ki hivatalos jelentést. Egyébként sem szivárgott ki semmi, a sajtótudósítók azonban tudni vélik, hogy csakis az orosz-román szerződés ügyéről lehetett szó.

A Szovjetszövetséggel kötendő meg-nemtámadási szerződés kérdése ugyanis az utóbbi napok alatt iramot vett. Orosz-ország Franciaország közvetítésével hivatalosan is közölte a román kormánnyal, hogy készen áll a tárgyalások további folytatására, vagyis tudomásul veszi és elfogadja azt a javaslatot, amit Románia iutatói el hozza a francia diplomácia után. Tekintettel azonban arra, hogy ez-ideig még sem a tárgyalások helye, sem a tárgyalások ideje nem állapított meg-sőt Moszkva részéről is csak a helyre törő javaslat (Varsó) az orosz külügyi népbiztosság kért Romániát, hogy tegyen részletesebb javaslatot a tárgyalások megkezdésének idejére és ellenjavaslatot a helyre vonatkozólag abban az esetben, ha Varsót nem tartja erre a maga szem-pontióból megfelelőnek.

A román külügyminisztérium az oroszoktól kapott jegyzékre már

A tárgyalás színhelyéről és idejéről folyik a vita Litvinov elfogadhatatlannak tartja Titulescu ajánlatát

meg is adta a választ, bár ennek a válasznak a tartalmát még nem hozták nyilvánosságra. Csak annyi bizonyos, hogy a román külügyminis-terium megvette a javaslatot úgy a tárgya-lások helyére, mint idejére vonatkozólag. Besszarabiában megjelenik egy orosz

nyelvű kisebbségi lap, amely a meg-nem-támadási szerződéssel kapcsolatban rend-kívüli érdekes és Bukarestben is nagy feltűnést keltő értesülést közöl. Ez a lap a „Nasa Reci”, a jelentés pedig, amit közöl, moszkvai eredetű, a lap jelzése szerint.

Az ajánlat elfogadhatatlan

A jelentés lényege: A moszkvai kormány a politikai hivatal (politbüro) tel-jes ülésén tárgyalta a románokkal megkezdett tárgyalások eddigi eredményét. Az előadói jelentést maga Litvinov tette meg, aki ismertette azt az ajánlatot is, amit a román kormány nevében Titulescu tett s amit a román kormány a meg-egyező előfeltételeként jelölt meg. A szovjetkormány elfogadta Litvinov előter-jesztését s a maga részéről is leszögezte azt, hogy a román ajánlat elfogadhatat-lan. Ennek ellenére úgy Litvinov, mint a politbüro arra az álláspontra helyez-kelett, hogy bár a meg egyezésre alig lehet remény, mert a Szovjetszövetség nem fogadhatja el a szerződés előfeltételeként a román javaslatot, mégis felveszi a tár-gyalásokat abban a reményben, hogy Románia engedékenységet fog tanúsítani a tárgyalások során.

Amennyiben pedig Románia részéről ez az engedékenység nem következik be, Oroszország a tárgyalásokkal dokumentálisan bizonyítani akarja a nyugati államok felé azt, hogy benne minden jóakarat megvolt a keleti béke megszilár-dítására s egyedül a román kormány rideg magatartása okozta azt, hogy nem sikerült a francia és lengyel paktumokat kiegészíteni a hasonló tartalmu román-orosz meg nem támadási szerződéssel. A szovjetkormány különösen Franciáország felé akarja ezt nyomatékosan bizonyítani.

Ehhez a kérdéshez tartozik még a Berliner Tageblatt legújabb jelentése, a mely szerint a lengyel szejm mindjárt megnyitó ülés után tárgyalás alá v-

a lengyel-orosz meg nem támadási szerző-dést és rövidesen ratifikálja azt. A szejm ülése december hatodikán vagy dükén lesz.

A leszerelési tervet nem Herriot, hanem a nagyvezérkar diktálta

A leszerelési terv nem szolgálja a leszerelést

Genf, november 16.

Mint előrelátható volt, a francia lesze-relési terv is osztani fogja a többi nem-zetközi tervezetek és elgondolások szo-moru sorsát. A terv felett máris minden oldalról vészfelhők gyülekeznek. A genfi delegátusok igen tartózkodóan ítélnek meg sorsát.

Berlini jelentés szerint a kormány hi-vatalos jellegű nyilatkozatban szögezte le, hogy a francia terv csősorban Európá-nak a francia politika által óhajtott szel-lemben való átszervezését célozza és csak másodsorban és jelentékeny szerényebb mértékben a leszerelést.

Londoni jelentés szerint angol körök a flottacsökkentésre vonatkozó szaka-szok miatt nem valami jó véleményt al-kottak maguknak a tervről.

De nem egységes az állásfoglalása a

francia közvéleménynek sem. A sajtó kü-lönösen azt nehezményezi, hogy az egész tervet az utolsó pillanatban a francia nagyvezérkar kívánságának megfelelően módosították. Noha a francia kormány és a vezérkar közti éles összeütközést annak-idején elsimították, sőt hivatalos nyilat-kozatban is cáfolták illetve jelentéktelen-nek tüntették fel, Párisban tisztában van-nak vele, hogy

Herriot nem bizonyult elég erősnek a francia katonai körökkel szemben.

Ilyen kedvezőtlen kilátások mellett in-dul utjára a francia terv, amely bonyo-lult előírásaival és kikötéseivel összhang-ba szeretné hozni a fegyveres francia vi-láguralom fenntartását a leszereléssel. Kézenfekvő, hogy ennek a két program-nak az összeegyeztetése a lehetetlenség határára jár.

Bűnjeleket sikkasztott az ügyészségi titkár

Marosvásárhely, november 16.

Néhány hónappal ezelőtt a marosvásárhe-lyi rendőrség letartóztatta Vintila Dimitru ügyészségi titkár. Vintila Dimitru feltűnően költséges, éjszakait bárnők társaságában töltötte s ez terelte rá azt a gyanút, hogy a fizetésén jóval felüli költségeket bűnös uton szerzett pénzekkel fedezi. A vizsgálatnak nem volt nehéz dolga. Rövid uton sikerült megállapítani, hogy az ügyészségi titkár rend-szeresen sikkasztotta a — bűnjeleket. Kü-lönösen a pénznek örvendőit nagyon, mert azt azonnal elkölthette, viszont nem irtózott például az ékszerektől sem. Ezek egyrészt értékesítette, másrészt pedig vidám mulato-zásai közepette a bárnőknek ajándékozta.

A marosvásárhelyi törvényszék msot fog-lalkozott a sikkasztó ügyészségi titkár bűn-ügyével. Tizenötrendbeli büncselekményt ál-lapított meg a terhére és mindezekért hat havi fogsárra és három évi hivatalvesztésre ítélte. Vintila elégedetlen volt az ítélettel: fe-lebbezett.

Feljelentés, ellenfeljelentés, feljelentés

Temesvár, november 16.

Beszámolt már a B. L. arról, hogy Pucher Nándor és fia perjámosi lakosok Mihailescu Stefan ottani igazgató-tanítót megverték. A temesvári ügyészséghez most újabb feljelen-tés érkezett, ezúttal azonban a tanító ellen, aki a feljelentés szerint a járda mellett bi-ciklizó Ifjabb Pucher Nándort letaszította ke-rekpárjáról.

A tanító a jelek szerint nem elégedett meg ezzel, hanem egy Danila Joan nevű iskola-szolgá s egy Rosu nevű paraszt társaságában a fia érdekében szót emelő idősebb Pucherre támadt, akit társai segítségével alaposan el-vert. A dulakodás zajára csakhamar elősie-tett a fiatalabb Pucher is, aki apja védelmé-re kelve, megütötte a verekedést inscenáló

A tanító Acortata Gheorghe perjámosi or-vostól olyan látellelet kapott, hogy sebe 21 napon belül gyógyul s egyben a két megta-madottat az ügyészségi feljelentés kapcsán letartóztatja a csendőrséggel. Az önvédelem-ből verekedő apa és fia érdekében Hartner László perjámosi ügyvéd ma ellenfeljelentést adott be a temesvári ügyészségnek s egyben azt kérte, hogy a tanító gyanús orvosi lát-leletét hatósági orvossal ellenőrizzék.

Mi van a halál-váltóval?

Csermák András tárgyalás közben szabadlábra helyezték

A temesvári vasuti katasztrófa okait kutatja a bíróság

Temesvár, november 16.

Szerdán reggel kilenckor folytatták a tárgyalást a Temesvár melletti megrázó vasuti katasztrófa ügyében. Miután elő-vezetik Csermák András vasuti ör vádlot-tat, a bíróság hozzáfog egy csomó jelen-téktelenebb tanu kihallgatásához. Nem-sokára Prunkl Fülöp vonatvezető kerül sorra, aki azt vallja, hogy az ör a szeren-csétlenség idején szabályszerűen a he-lyén állott.

Kneip Róbert, a váltók központi ellen-őrének vallomása szerint két nappal a ki-siklás előtt megvizsgálta a váltót és azt teljesen rendben találta.

Tanu Nicolae védőügyvéd több kér-désre zavartan válaszol. Ő nem fekte-tett súlyt a halál-váltóról hiányzó bizto-sági készülékre, sőt azon az állásponton van, hogy a váltón ilyen készülék soha-sem volt.

Ezt a tanut a vasut nevezte meg, de ál-lításait pozitívumokkal megcáfolja Cser-mák vakértője, Balogh Lipót volt MAV

főmérnök.

Kneip Róbert a további kérdésekre be-ismeri, hogy a katasztrófa után két héttel a halál-váltót javításnak vetették alá.

Védő: Igaz-e, hogy a katasztrófa éjje-lén a váltót javították?

Tanu: Erről nem tudok.

Tanut a védelem kérésére megesketik.

Ezután a törvényszéki tanács kimondja Csermák szabadlábra helyezését, ami — mivel az ügyész sem felebbez — azon-nal megtörténik.

Felmentették a marosvásárhelyi kommunistákat

Marosvásárhely, november 16.

A marosvásárhelyi törvényszék ma itél-kezett a százrégeni Imre-fivérek, Imre János, Béla és Péter munkások felett, a kiket kommunista propagandával vádolt az ügyészség.

A bíróság mindhárom munkást bizonyi-tekok híján felmentette.

Követeljen kimondottan eredeti OLLA-t, mely évtize-dek óta elis-mert és vezető minőség!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca.

Es megnyílt a parlament rendes ülészsaka is

Az elnöki emelvényen megjelent egy halálfej: Titulescu

Az egykor „ragyogó” diplomata fehér, mint a fal és kétségbeejtően lefogyott Erős éljenzés a királynak és gyengülő lelkesedés Maniu mellett... — Niemerover főrabbi keresztet viselt a mellén

Bukarest, november 16.

Egy hónapja zárták be a rendkívüli szesz-sziót. Mi minden történt ez alatt az egy hónap alatt? 1. Az orosz-román paktum körüli izgalom. 2. A genfi egyezmény. 3. Junian kilépése a pártból. 4. A Vajda-Titulescu affér. 5. A majdnem tisznapos kormánykrisis... A „lezárt ügy” is tisztázódott...

Akormány tétován, bizonytalanul jön a rendes ülészsak megnyitójára.

A trónbeszéd beillenék hatalmas programbeszédnek is. Legalább tíz évre volna szükség mindazoknak a törvényeknek a megvalósításához, amelyeket bejelent.

A főutvonak zászlódiszbe öltözve várják a király és a trónörökös elvonulását... A lovak patái alá homokot hintenek... Bőrkabátos motorbiciklis rendőrök száguldanak a Calea Victorián. A politizáló Bukarestnek ünnepnapja van.

Tizenegy óra tájban, díszes autókban és fogatokon vonulnak a „Metropolia” dombján felfelé a diplomata, a tábornokok, a kormány tagjai, honatyák, a klérus... Te-Deum a Patriarchián.

Azután ágyulövések jelzik, hogy a király elindult a palotából.

A Calea Victoriei végig, a posta széles lépcsőin, az igazságügyi palota oszlopai alatt, ember-ember hátán. Éles rendőrsip süvit.

„Jön a király!” Motorbiciklis rendőrök nyitják meg a menetet. modern heraldok. Díszes fogaton Marinescu rendőrprefektus mosolygva osztja az üdvözléseket. Az udvarmester, Bianu sziguranca vezérigazgató aranyozott, díszes uniformisban.

Azután a király és Mihály vajda, hat fogatu Daumont kocsija. A menetet ragyogó uniformis testőrszázad zárja be...

Rendkívül hideg, novemberi nap van. A hölgyek bundában, a férfiak télikabátban. A képviselőház előtt nem nagy a tolongás. Ugy látszik, a kíváncsi természetű bukaresti polgár is kezdi megenni a ceremóniákat.

A ház előcsarnokában sorfalat áll a tábornoki kar. Káprázatos színpompa. Arany és ezüst zsinórok, vörös, kék, barna, fekete, galambszürke menték, tollas, ezüst sisakok vadászkalapok... Stefanescu Arma tábornok mellett valósággal elborítják a kitüntetések... Szerényen szivárognak át ezen a sorfalon a civilek, a kormány tagjai, a klérus és a honatyák...

Benézünk az ülésterembe. Az atmoszféra kissé nyomott, a levegő puskaporos. Erdélyiek kevesen. Vajda nem jött el, Averscu nem jött el. Hiányzik Lupu is. Az utolsó pillanatban feltűnik Duca is, Franasovici Richarddal az oldalán.

Willer fölényesen kezel le néhány ifju határválat.

Brandsch, az ex-exellenc úgy néz körül a padok között, mintha most is az ő vállain nyugodnék a kisebbségek minden gondja-baja.

Fischer Jóska mintegy busmagyar ül egy-magában.

Söpkéz Richard, a szenátor, összecsókolódik egy parasztruhás szenátorral. Jó!

Neculcea ezredes, a félelmetes vasgárdista, mintha megfiatalodott volna. A haja olyan a tarkóján, mint valami bubifrizura. Fiszta suha van panyókára a vállára vetve. Mellette Stelescu zöld ingben, vállszíjjal.

Niemerover főrabbi reverendában, lila cingulussal, a mellén keresztrel, (valami kitüntetés lehet), elkeveredik a püspökök és a süveges érsekek között.

Maniu lép az ülésterembe.

— Eljen Maniu! Taps. Ez a lelkesedés már nem a régi. Az elnöki emelvényen feltűnik egy halálfej: Titulescu. Lefogyva, fehér, mint a fal és rettenetesen rut... Mellette Savel Radulescu, a legifjabb exellenciás.

Goga és Junian összebujnak, összesugnak.

Nov. 18-án, pénteken mindenki jön az „Astra”-mozgóba és nézze meg az „ÉDESANYÁM” című minden idők legmonumentálisabb filmalkotását.

Valaki közlembbe megjegyzést tesz rájuk, de a végén gunyosan mondja:

— Hm, ha nem volnának olyan kevesen, még hagyján.

A szocialisták nincsenek itt.

A diplomáciai kar türelmetlenül vár. A tribünökben roskadásig képviselve a szép nem. Valóságos téli divat-revü.

12 óra 5 perc. A miniszteri padot tábornokok töltik meg. Az elnöki emelvényen helyet foglal az egész kormány, Maniuval az élén.

Bratescu Voinescu, a háznagy, stentori hangon jelenti:

— Öfelsége a király!

A király marsallbotját felemelve, mosolygva üdvözlö a nemzetgyűlést. Percekig tartó tapsorkán. A honatyák lelkesen kiáltják: Eljen a király!

A király fiatalosan, feszesen áll az elnök helyén, remek tűzértábornoki egyenruhájában, jobbán Mihály vajdával, akinek vállán már ott látni a káplári rangot jelző zsinórkat.

Végre csönd lesz. Maniu átnyújtja az ural-

kodónak a trónbeszédet, aki emelt hangon olvasni kezdi azt.

Félórát tartot az ünnepies megnyitás. A király a kormány tagjainak kíséretében hagyja el az elnöki emelvényt. A Patriarchia udvarán a gárda zenekara a királyhimnuszot játsza. A fotóriporterek idegesen kattogtatják gépeiket. És a királyi menet ugyanazzal a pompával, mint amellyel jött, visszatér a palotába.

Igy zajlott le a parlament rendes ülészsakának ünnepélyes megnyitása.

Az ülés végén két kisebbségi képviselő észetelálkozott a ház előcsarnokában.

— Na, mit szol hozzá?

— A trónbeszédhez?

— Igen. Jobban mondva ahhoz a részéhez,

ahol a választási törvény módosítását jelenti be.

— Az a mi halálos ítéletünk.

— Én is azon a véleményen vagyok.

Hátszegi Ernő

Amerika rövidesen diplomáciai viszonyba lép a szovjettel

A demokraták a szovjetunió pártján

Washington, november 16.

Washingtoni politikai körök biztosra veszik, hogy Hoover távozásával és a demokratapárt uralomra kerülésével ismét aktuálissá válik a Szovjetországgal való diplomáciai viszony felvétele. Az egész demokrata sajtó azon a véleményen van, hogy az orosz kapcsolatokat ismét fel kell venni. A demokraták győzelmével eltiúnt az orosz-amerikai közlekedés egyik jelentős akadályja is, nevezetesen a szenátus ellenkezése. A most már túljomórészben demokratákból álló szenátus bizonyosan megszavazza a szovjet diplomáciai elismerését.

Hivatalos körök szerint legkésőbb 1933 őszéig befejezik az előkészítő munkálatokat és a diplomáciai kapcsolatok felvétele befejezett tény lesz.

Svájcban már minden csendes

A mozgalom szervezőit nem tudják megállapítani

Lausanne, november 16.

Miután Genfben és Lausanneban helyreállt a rend és egész Svájcban lehiggadtak a kedélyek, a hatóságok lázasan nekiláttak a lausannei bombamerénylet tettesei felkutatásának. Eddig 20 letartóztatás történt, de ezideig egyik gyanúsított ellen sem akadtak komoly bizonyítékok. Többen a kommunistákat gyanúsítják a merényletrel. A kommunista párt vezető tagjait kihallgatták, de azok visszautasították a vádat és rámutattak arra, hogy a párt programja kizárja az egyéni terrorak-

ciókat.

Genfben az utcai tüntetések megszervezői ellen folyik a vizsgálat. Az utolsó két napban 21 kommunistát tartóztattak le.

Bernből érkező jelentés szerint a svájci szövetségi tanács elhatározta, hogy németországi mintára Svájcban is rendkívüli bíróságokat állít fel, amelyek elé azok kerülnek, akik a katonai törvény rendelkezéseit megszegik. A kormány ugyanis tart tőle, hogy a genfi és lausannei forradalmi jellegű megmozdulásokat ujjabbak fogják követni.

12 milliárd deficit

Franciaország olyan adóemelési és takarékoskodási intézkedéseket tesz, hogy ne legyen deficitje

Páris deficit helyett 22 milliárd felesleget akar

Páris, november 16.

A francia parlamentben már szétosztották az 1933. évre szóló költségvetési tervezetet. A tervezet általános meglepetést keltett nemcsak Franciaországban, hanem a külföldön is. Hát már a legtöbb aranybirtokos állam is így áll? Az előadói jelentés megállapítja, hogy amennyiben az ország kiadásai nem csökkenthetők le, úgy

a következő évi költségvetés deficitje is 12 milliárdra tehető

az ezévi költségvetési eredmény alapján. Ennek ellenére a kormány reméli, hogy sikerül

helyrehozni az egyensúlyt, ha a parlament elfogadja azokat a javaslatokat, amelyeket a kormány a kiegyensúlyozás érdekében elkerülhetetleneknek lát. Fokozni kell az adóbevételek iramát, takarékoskodni kell az adminisztrációs kiadásoknál, másfél milliárdos kölcsönt kell fölbenni, csökkenteni kell a tisztviselői illetményeket és a háborus nyugdíjakat.

Igy a költségvetési tervezet 48 milliárdot tesz ki és papirosan 22 millió felesleggel zárul.

Érdekes, hogy ezen a téren Franciaország követi Románia példáját!

Mintha az esthajnali csillag vonzaná tekintetét, úgy nézi. Ön is vágódva a legigézőbb tkölni vizet. — Ilyen még nem volt — Eet adó balzsamnak tekintheti ezt az elbátoló parfümöt

TOUTES LES FLEURS D'ARGY

Trockij Kopenhágában felolvas

Konstantinápoly, november 16.

Trockij, aki — mint ismeretes — már huzamosabb idő óta Törökországban él, egy olasz hajóval Marsellén keresztül elutazott Kopenhágába.

A konstantinápolyi dán követség egyhetes tartózkodásra látta-mozta Trockij utlevélét, aki felolvasásokat fog tartani Dániában.

A tokiói tájfun pusztítása

Tokió, november 16.

A tokiói tájfunkatasztrófa kapcsán kiadott hivatalos veszteséglajstroma a távirati irodák által előzetesen jelentett ezer halottal szemben,

száz halottal, huszonöt sebesültről és huszonhat eltűntről számol be s így a katasztrófa mégsem volt annyira gigantikus erejű, mint ahogy annak a szerencsétlenség pillanatában híre terjedt.

A jelentés egyébként száz teljesen és kétezeröttszáz részben rombadólt házról számol be. Negyvenezer épületet teljesen elborított a tájfun nyomán keletkezett árvíz.

LÁBFÁJDALMAK, GÖRCSER, TÁLYOG, AKNÉ EGZEMA, HERPESZ SPORIAZISZ.

REUMA, KÖSZVÉNY, FÁJDALMAK, ÁTME-NETI KORSZAK

Védelvezzetek

véreteket

Ezek a szerencsétlen artritikusok vérükben hordják legfélelmetesebb ellenségeiket. A húgysav és egyéb mérgek lassan elhelyezkednek a vérben s átvándorolnak a szervezetbe s annak gyenge vitalis szerveibe. Innen ered a veszedelemes érelmeszesedés s annak minden borzalmas tünete és társai: görcser, flébit, tállyog, gennyes lábfej, akné, szikozisz, psoriasis, eritem, egzema, idegfájdalom, köszvény, reuma, női bajok s annak minden borzalmos tünete és fájdalma. Azonban, hogy mindezt legyőzhessük, elegendő, ha kiválasztjuk a vérből a mérges anyagokat, mely módszert annyi klinikai tapasztalat bizonyít, mert biztos, hogy a RICHELET VERFELFRISSTŐ becsületesen végzi kötelezettségét, Megújítja a vért, a RICHELET VERFELFRISSTŐ az artritikus megnyilvánulások természetes és általános elismert gyógyszere. Orvosok és betegek egyaránt elismerik és kijelentik, hogy ez a szer már csodákat művelt.

Minden üveghez ismertető könyvecskét mellékelünk. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Laboratores L. RICHELET din Sedan, 6. Rue Belfort, Bayonne (Franciaország). Romániai vezérképvisező: Jules DILLAN Bukarest, 4. Strada Pitar Mos.

HIREK

PESTI UTCA

Irja: POGÁNY MARCEL

A rendőr

Angliában véletlenül nem jártam és így nem tudom megmondani, hogy milyen az angol rend őre. A rendőr, akinek bizonyára értékes kvalitásai lehetnek, hiszen az angolok olyan kitűnő emberek, de megfordultam már néhány országban és volt alkalmam tisztességes távolságból összehasonlító műveletet végezni rendőr és rendőr között.

Ha valakinek eszébe jutna a rend őre, a rendőrnek a szobrát megmíntázná, én a pesti rendőrt ajánlanám modellnek.

Csak meg kell nézni a pesti rendőrt, a hogy a tereken és az utcák keresztezésénél biztosan és méltóságteljesen áll és irányítja a forgalmat, vagy ahogyan bizonyos utcaszakaszokon fel és le sétál, nem sietve, nem izgulva, hanem valami felsőbbrendű nyugalommal, mint aki tudatában van annak, hogy ő pillér az államrendben, a kinek a vállain felelősség nyugszik, mert rá van bízva, hogy: itt rend legyen!

Oda kell csak menni a pesti rendőrhöz, egy kis utbaigazítást, egy kis felvilágosítást kérni tőle: Ahogy szembe fordul, ahogyan tisztel, ahogyan meghallgat, ahogyan az utbaigazítást megadja, csak úgy árad felőle a biztonság, a szilárd hatalom.

Ez a hatalom felemel, szárnyakat ad, eltölt önbizalommal, kiegyenesíti a gerincet, ha rendes polgár vagy, de lesújt, földhöz vág, megbénít, ha érzed, hogy vétettél a Rend törvénye ellen és szúrós tekintetét magad felé látod lövelni.

Arról a rendőrrel van szó, aki egyenruhában, fehérkesztyűben, karddal és pisztollyal az oldalán őrizi a város és ország rendjét, ezt ajánlanám modellnek a szoborhoz, nem azt a másikat, aki hivatalos jelvények nélkül, láthatatlanul végzi az államrendőrzés bonvolult és nehéz feladatát.

A rendnek ez a másik őre nem szilárdítja meg az önbizalmat, nem nyugtat meg, ellenkezőleg: nyugtalanít és elgyávít. Nem látod sehol, de mindenütt ott van nem hallod a hangját, de érzed a tekintetét a hátadba furódnál, torkodon akad a szó, mert beléd riaszt a gondolat, nem hallottad-e s kényszeredetten rámosolyogsz a szembejövőre, mert nem tudod, hogy nem-e „ő” az. Ha bajban vagy és szükséged van a védelmére, nem fordulhatsz hozzá, mert nem tudod, hogy melyik a sok közül, nem ismered, de ha ballépést követél el, biztos lehetsz felőle, hogy rádesap mint vadász a vadra, — lesből.

Nem, a polgári önértéket nem ez a rendőr duzzasztja nagyra a kebledben, hanem a másik, aki nyílt sisakkal áll a posztján. Ettől nem rémül meg, mert megszokta a szemed látni, tudod, hogy van, érzed a védelmet benne.

Erre a rendőrről lehet építeni, az a polgári nyugalom és az államrend legszilárdabb pillére. Nem politizál, kötelességet teljesít. A parancsot nem bírálja, kereszttel viszi. Mint a jó katona a szakaszparancsnok egyetlen intésére. Ő is rohanva indul és nem kérdezi, hogy miért. Tudja, hogy van egy „magasabb” fórum, ennek ő engedelmeskedni tartozik. A politikát és a felelősséget ennek a magasabb fórumnak a hatáskörébe utalja és nem bírálja.

Mindig és mindenütt a kötelességét teljesíti. Az életéről alkotott véleményét, a világszemléletét ez a három szó fejezi ki: **rendnek muszáj lenni!** Minden más kívül esik rajta. Királyságban ugyanúgy, mint köztársaságban. Tanácsköztársaságban ugyanúgy, mint tőkésrendben.

Mert rendnek muszáj lenni.

És a pesti rendőr vigyáz is a rendre. Egyetlen rendőr se jobban és hűvebben. Se angol, se francia, se német. Ezért ajánlanám én, a pesti rendőrt modellnek, ha valakinek eszébe jutna a rend őre, a szobrát megmíntázná.

Brassóban

a Kórház-utcában, lakásnak (2 szoba, konyha) vagy irodának (3 szoba) alkalmas helyiség

kiadó.

Azonnal beköltözhető.

Felvilágosításokat a B. L. kiadóhivatala nyújt,

Forum-Mozgó Brassó.

Csütörtökön, november 17-én mutatja be a világ legnagyobb kémdramáját. Címe és szereplői

GRETA GARBO és RAMON NOVARRO

MATA HARI

A filmmel kapcsolatos horribilis költségek miatt, az összes szabad és kedvezményes jegyek érvénytelenek.

MATA HARI, a nő, aki a szerelemért élt és halt. Mint kényszerű is az asszony igazi példánya volt. A történelem nem ismeri nálánál szerencsétlenebb asszonyt. A világháborúnak nem volt rafináltabb kémje. A szerelem nem ismert magasztosabb önfeláldozást. A mozgósínházakban még nem volt ilyen grandiózus film, mint *Mata Hari*. Aki nem látta *Mata Hari*-t, nem látta Greta Garbot.

A mi tájfununk

A szenzációkra éhes olvasók borzongva olvasták a tokiói tájfunról szóló híradásokat, amelyek egymás hegyén-hátán torzysuló hullákról s kártyavárként összeomlott házakról számoltak be. Az érzékenyebb lelkek talán meg is siratták a sárgabőrű halandók szűzeit, akiket a tájfun nyomán támadt árvíz úrgemődre odavaikba fulasztott. Furcsa ezt a távoli katasztrófát szívre venni, amikor nálunk sokkal szörnyűbb forgószél dühöng, amely az egzisztenciák százait sodorja magával és hatalmas vállalatokat dönt romba. Válságnak hívják ezt a vadul kapargó tájfun, amely tehetetlen szalmaszálként forog mindnyájunkat s akkor csap a földhöz, amikor nem is várjuk. Előttünk a krízis forgószéle örvénylik, hátunk mögött a nyomor szennyes áradata hömpölyög, amelybe egykönnyen úgy belefúlhatunk, hogy hírmondó sem marad, aki a történelem legborzalmasabb viharát, a föld golyót benépesítő Emberiség megsemmisítését feljegyezze.

— Szabó Béni a kisipari törvény előkészítő bizottságában. A november nyolcadiki kisiparoskongresszussal kapcsolatban, amelyen Ioanitu munkügyi miniszter is résztvett, kapjuk az értesítést, hogy Ioanitu a minisztérium mellett külön bizottságot létesített, amelynek dolga lesz szakszerűen tanulmányozni és előkészíteni a kisiparos és munkáskérdésekkel kapcsolatos törvényeket és rendeleteket. Ebbe a bizottságba a miniszter Szabó Béni képviselőt, a brassói lpertestület elnökét is ki-nevezte.

— MAGYAR ESTÉLY A FINN FŐVÁROS-BAN. Helsinkiből jelentik: A Magyar-Finn Társaság igen sikerült kultúrestét rendezett legutóbb Helsinkiben. A Karjala diákegyesület zenekarával kezdődött meg a program, majd dr. Weöres egyetemi lektor tartott előadást Herczeg Ferencről, Salama Simonon kisasszony pedig felolvasta ezzel kapcsolatban az író egyik novelláját finn nyelven; utána Szabó Aladár dr. magyar dalokat énekelt, Ylitalóné Boros Olga zongorakísérettel, végül Vehanen Kyösti, a Budapesti is ismert finn zongoraművész, nagy sikert aratott Sibelius zenéjének ismertetésével. Az estély előkelő közönsége között voltak Jungerth Mihály dr. magyar ügyvivő feleségével és a követség személyzetével, Tulenheimo volt miniszterelnök, Helsinki főpolgármestere, Setälä Emil volt budapesti finn követ.

— Hunyadmegye költségvetése. Déváról jelentik: A múlt hó folyamán reintegrált állandó választmány, folyó hó 14-én megkezdte a jövő évi költségvetés tárgyalását. A választmány tagjai örömmel állapították meg, hogy a folyó évi költségvetésnek 44 milliós végösszege, az új költségvetésben 26 millióra lett csökkentve. Az ülés egész napon át tartott, ennek dacára azonban nem tudták a költségvetést végleges formába önteni, miert is 18-án folytatják annak tárgyalását.

— BRINGUIER REGÉNYE FILMEN. A bukaresti Rio-mozgó legújabb filmszenzációja, a „Legfelsőbb bíróság”. Bringuer híres műve, „A törvény nevében” című regényének megfilmesítése. A három detektív, Lancelot, Ludovic és Clamart egy vakmerő gonosztevő társaságot üldöz s a kalandok és ötletek hosszu során át jut el a cselekmény a tragikus befejezésig. A cselekmény gyors ritmusa lebilincseli a nézőket. A szép Sandra szerepét a híres francia művésznő, Carcelle Chantal alakítja, míg a többi szerepben Gabriel Gabrio, Charles Vanel, Jean Dax, Nestor Ariani, Jean Marchat és Regine Dancourt brillíroznak.

— Felt a télről. Csikszeredából jelentik: Kánya Pál csikbánsfalvi 78 éves ember háza padlásán felakasztotta magát. Tettét elviselhetetlen nyomora miatt és a közelítő téltől való félelmében követte el.

— KIFOSZTOTTAK EGY ÉRMHÁLYFALVI DIVATÁRUÜZLETET. Érmihályfalváról jelentik: Vakmerő betörés történt az elmúlt éjszaka Érmihályfalván, ahol az ismeretlen tettesek a városka egyik legnagyobb üzletét, a 60 éve fennálló Rosenfeld divatárkereskedést fosztották ki. A betörők a bolt helyiség hátsó falát elzáró vasajtót felfeszítve jutottak az üzletbe, ahonnan mintegy 300 ezer lej értékű áru zsákmányoltak. A betörést az üzlet tulajdonosa csak reggel fedezte fel. Jorge őrpáncsnok a helyszínen lefolytatott vizsgálat alapján Nagykárolyba utazott, ahol a betörést megelőző éjszaka egy fűszerkereskedést fosztottak ki hasonló módon. A nyomozás folyik.

— Justizmord... A vádlott lehajtott fejével áll bírái előtt. Előre tudja, hogy el fogják ítélni, ha nem is lesz halálos az ítélet. Csak hogy ezáltal nem a bíróság a hibás. A gyermeki szeretet vitte rá fiát, hogy édesatyja helyett vállalja a büntetést. A megtévedt öregember először életében került összeütközésbe a törvénnyel és raitavesztett, mert nem volt tapasztalata. Helyette fia állott a bíróság elé és el is ítélték három évre. Ez a példátlan fiúi szeretet képezi a legnagyobb sikerű slágertémát, amelynek címe: „Édesanyám” (A fájdalom háza.)

— VÉLETLENÜL FEJBELOTTA MAGAT EGY KIS GYEREC. Nagyváradról jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt egy nagyvárad lakásban, ahol egy Szolga-Géci Ferenc nevű hatéves fiúcska szülei távollétében az asztalon felejtett revolverrel játszadozott. A gyerek addig babralt a veszedelmes fegyverrel, amíg véletlenül megrántotta a ravaszt s a golyó a fejébe furódott. A dörrenés zajára a szülők a szobába rogtak, de már nem tudtak segíteni a fiúcskán, aki rövidesen kiszenvedett.

— VEREKEDTEK A FRANCIA PARLAMENT FOLYOSÓJÁN. Párisból jelentik: A francia képviselőház folyosóján kedden délután három kommunista képviselő szótába keveredett a szocdem újságírókkal, akiknek szemére vetették, hogy valótlanságokat írnak lapjaikban. Az összeszólalkozás alapos verekedéssé fajult el. A verekedő munkáspártiakat a teremőrök választották szét.

— A kintő szenvedés ismeretlen fogalom lesz, ha a legsúlyosabb üzleti randulásoknál, rheumás gyulladáskor, nyakszirti és hátfájásnál néhány csepp „Sloan's Liniment”-el bedörzsöli a fájdalmas testrészt. Ez a kitűnően bevált gyógyszer, melyről számos neves orvos a legkedvezőbben nyilatkozik, még régi, idült nedves időben állandóan visszatérő rheumás fájdalmakat is azonnal gyógyít, többnyire véglegesen. A Sloan's Liniment gyógyszer felfedezése óriási szenzációt keltett az egész világon s mint népgyógyszert hozzák forgalomba. Legújában országunkban is kapható.

— ESERNYŐ ALATT LAKIK A MUNKANÉLKÜLI. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári parkban egy asszonyt találtak, aki félig megfagyva didergett. A mentőállomásra szállították, ahol elmondta, hogy hat hónapja munkanélküli és a parkban lakik egy esernyő alatt, amely minden vagyon. Négy napja nem evett. A hatóságok gondoskodni fognak róla.

— Milyen idő várható? A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint mérsékelt éjszakai fagyok, helyenként köd, nappal déli légáramlás és gviengén felhős idő várható.

— Beleőrül vérébájába a bankigazgató fia. Londonból jelentik: Az egyik londoni körvasuti kocsit tetején borzalmasan megcsontított állapotban, holtan találták Reginald Kinderselevt, az Angol Bank igazgatójának második fiát. A rendőrség egyelőre nem tudja, hogy gyilkosságról vagy öngyilkosságról van-e szó. Egyesek szerint a 27 éves fiú súlyos vérébájában szenvedett és nem lehetetlen, hogy a betegség agvára ment, elvesztette esztét és önkivületi állapotban felmászott a vonat tetejére, ahol aztán elérte végzete. A halál pontos okát persze csak boncolás után tudják megállapítani.

— Új igazolványokhoz szükséges fényképek leolcsóbban és leggyorsabban foto „Mimoza”-nál készülnek Brasov, Calea Victoriei No. 18 (Kut-utca.)

★ Jim és Jill Brassóban. Hetek óta tartó lázas munka után ma, csütörtökön este 9 órakor lesz bemutatva olcsó helyekkel az „Apolló” színpadán a szezon sláger táncos operettje: Jim és Jill. Az egész városban óriási érdeklődés mutatkozik a bemutató iránt. Helyárak: 60, 45, 30, 25 és 15 lei.

— Az utadó körül. Dicsőszentmártonból jelentik: Dicsőszentmárton városa a megyei prefektus utasítására, 1930-ban az akkori uttörvény 58-ik szakasza alapján több mint egymillió lei utadót rőit ki a lakosságra. Miután a város utadót kivétő határozata törvényellenes volt, a lakosság elhatározta, hogy beadvánnyal fordult az időközti bizottsághoz, amelyben az adó behajtásának a felfüggesztését kéri. Az említett memorandumban leszögezik, hogy az utadó mértékét megállapító vármegyei tanács határozatát a belügyminiszter nem hagyta jóvá, másrészt pedig az uttörvény vonatkozó szakasza is alkotmányellenes, mert az utadó mértékének a megállapítását a vármegyei tanácsokra és a belügyminiszterre bízta. A semmitőlseki döntvény folytán a város abba is hagyta annakidején a törvénytelenül kiírt adó fizetését, később azonban az egész ügy a pénzügyigazgatósághoz került át, amely tüzzel-vassal látott hozzá az adó behajtásához s számos árverést és végrehajtást fogatosított. Ezek után reméli a város hogy a memorandumra a belügyminiszter törölteti a törvénytelenül kiírt utadót s a már befizetett összegeket adókönyvecskéjük javára írja.

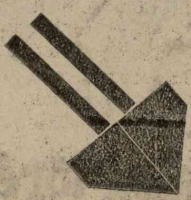
— A nyugdíjasoknak nem kell hónapokig várni. A Nyugdíjasszövetség elnöke, Pop Valér, Kolozsvárról a következő közlést kéri: A kijáráskor és zsarolások megszüntetése végett Bukarestben folytatott tárgyalásaim eredményeképpen felhívom Erdély és Bánát nyugdíjasait, a kiket ez év folyamán nyugdíjaztak, vagy nyugdíjigogosultak lettek, kérvényüket a törvény által előírt összes okmányokkal felszerelve az illetékes pénzügyigazgatóság után nyugdíjuk vagy temetkezési segélyük iránt beadták, de azt mindaddig nem kapták meg, sürgősen közöljék esetüket szövetségünkkel, mert a központi nyugdíjintézet vezetősége kétségbe vonta, hogy az erdélyi és bánati nyugdíjasoknak hónapokig kell várniuk nyugdíjuk vagy temetkezési segélyük folyósítására. Egyben ne mulasszák el közölni az illetékes pénzügyigazgatóság felterjesztési számát és a dátumot. Ielen felhívásra való hivatkozás mellett szövetségünkhez csatlakozott összes nyugdíjas-egyesületek közvetlenül is megkereshetik a központi nyugdíjpénztár igazgatóságát.

— A KOLOZSVÁRI BÉLYEGHAMISÍTÁS TÁRGYALÁSÁT ELHALASZTOTTÁK. Nagyváradról jelentik: Beszámoltunk már arról a nagyszabású bélyeghamisító perrel, amelyben Boros Jenő papirkereskedő, Illés József bankbizományos, Holländer Károly és Sava Kornél sziguranca-inspektor vettek részt. Az akták most kerültek a törvényszék elé, amely tegnap akarta a hatalmas ügy tárgyalását megkezdeni. A tárgyalást most az ügyész a védők kérésére bizonytalan időre elhalasztotta, mert a törvényszéknek a pénzügyminisztériumból még igen fontos iratokat kellett beszereznie.

— KI AKARTAK FOSZTANI AZ ADÓ-ÜGYNÖKÖT. Érmihályfalváról jelentik: Kelemen kalandban volt része Erselind községben Furó János érmihályfalvai adóügynöknek, aki az állami adót akarta inkasszálni a faluban. Furó este 9 órakor egy cigány kíséretében igyekezett az állomás felé, amikor a sötét falusi utcán két ember, K. Juhos József és B. Juhos József támadta meg, akik tudták, hogy az ügynöknek nagyobb összegű pénz van. A támadók először a cigányt náspágoták el, majd Juhosra vetették magukat, akik később Mayer Péter selindi CFR forgalmista mentett meg szorult helyzetéből. Furó a csendőrségen feljelentést tett a támadói ellen.

Fehér fogak

minden arcot tetszetőssé és széppé tesznek. A csodásan üdítő izü Chlorodont fogpépnek néha már egyszeri használata után fogai elefántcsont fényt nyerne. Próbálja meg először egy tubussal. Mindenütt kapható. Ezen hirdetés beküldése ellenében ingyenesen küld egy próbatubus Chlorodont-fogpépet a Chlorodont S. A. R. cég, Braşov, Ciocra 2

Édes anyám is volt nekem,
Keservesen nevelt engem,
Éjszaka főtt, nappal mosott;
Laj, de keservesen tartott.
Más filmek már rég el-
halványodnak emléke-
zetében, de az „Édes-
anyám” című film szí-
vében mindig élni fog

Az 1932. év legmeghatóbb, legmeg-
rázóbb, legtragikusabb filmje az

ÉDES ANYÁM

(Fájdalmak
háza)

Bemutató:

Péntektől, nov. 18-tól Főszerepben: Sally Eilers, James Dunn

ASTRA MOZGO

TUDJA-E

a biciklit Sachs Ernő nevű német gyá-
ros találta fel, aki csak nemrégiben halt
meg.

Columbusnak, Amerika felfedezőjének
még közvetlen leszármazói élnek Spanyol-
országban. Ezek egyikét, mint gyanús
arisztokratát, most száműzték hazájából.
A száműzött Columbus ipadék teljes neve
és címe: Don Christobal Colon de Agui-
lera, Veragua hercege, Jamaica marquisa
és mindkét India nagy admirálisa.

szakértők becslése szerint a november
6-iki német választások a pártoknak ösz-
szesen huszmillió márkába kerültek.
Mint hogy egy éven belül Németországban
készen volt elnökválasztás (az elnökvá-
lasztásnál Hindenburg első ízben nem
kapta meg az abszolút többséget) s két-
szer volt képviselőválasztás, a nagy alkot-
mányos küzdelem során százmillió márká-
került a nemzetgazdaságba. A választási
agitációra készült nyomtatványokhoz el-
használt papír mennyiségét 550.000 mé-
termázsúra becsülik. A választási és párt-
irodákban mintegy 100.000 ember kapott
2-4 hétre munkát.

Németország területén 1834-ig, a német
államok megalakulásáig harmincnyolc
különböző államterület volt (ennyi lehet most
Európa területén) s akkor épűgy nem
tudták elképzelni, mint ma az európai
államok, hogy az egyes államok akkor
megmaradnak, ha az egész német bi-
rodalom területe egységes fogyasztási és
pártterület lesz.

LETARTÓZTATTÁK A SZABAD-
KAI KERESKEDELMİ BANK IGAZGA-
TOJÁT. Belgrádból jelentik: A szabad-
kai vizsgálóbíró rendeletére Goldmann
Sándor, a szabadkai Kereskedelmi és
Ipari Bank igazgatóját család bukás mi-
att letartóztatták. A pénzügyet egész
Bács megyében a legjobb hírnévnek ör-
vendett s mintegy két hónappal ezelőtt
ment esődbe.

Utolsó leléért is meg kell néznie az
„ÉDESANYÁM”
című filmet. A mai kor legnagyobb és
legizgalmasabb filmje, amely egyben igaz-
történet is.

S P O R T

Kizártak egy szerkesztőt a labdarugó- szövetségből s lemondott Leucuția elnök

Bukarest, november 16.

A Curentul című szélsőségesen sovinszta
román napilap kampánya meghozta első gyű-
mölését.

A központi iroda tegnap esti gyűlésén ki-
robbant a romániai labdarugás egyik legna-
gyobb botránya. Kiderült, hogy a Gazeta
Sporturilor főszerkesztője, Beilis, a legutóbbi
mérkőzésre a román válogatott csapatot ham-
misított utlevelekkel vitte külföldre s emiatt
őit szavazattal kettő ellenében örökre kizárták

a labdarugószövetségből.

A határozat után érkezett a gyűlésre Leu-
cuția Aurel, szövetségi elnök, aki arra kérte
a gyűlést, hogy vegye revízió alá a kizárás
ügyét. Azonban a tagokban nem volt hajlan-
dóság erre s ekkor Leucuția lemondott az el-
nökségről s el is hagyta a gyűlést.

Leucuția lemondásával a romániai labdaru-
gás egyik legértékesebb vezetőjét veszítette
el. A kisebbségek iránti megértő politikája
miatt főleg Erdélyben fájlatják távozását.

Az őszi forduló legnagyobb meglepelését a CFR csinálta

Vénus, vagy NAC? Mit mutatnak még a bajnoki táblázatok?
Bukaresti csapatok előnyben

Bukarest, november 16.

November 15-án befejeződött a nemzeti
footballbajnokság őszi fordulójának. Hátra van
még ugyan az annak idején elmaradt Univer-
sitatea-TMTE mérkőzés, mely a B. csoport-
ban hozhat lényeges változásokat, de a vezető
Vénus ezt már nem érintheti.

Az őszi forduló egyetlen veretlen csapata a
bukaresti CFR maradt, mely összesen egy pon-
tot adott le a nagyváradi Crisana ellen, 1:1-
re végezve vele ellenfele otthonában. Gólará-
nya így is a legjobb mind a 14 csapat közül.
21 adott góllal szemben csak 6-ot kapott.
Igaz, hogy csoportja aránylag könnyebb, hi-
szen egyedül a Ripensia számíthatott ellenfe-
lének, amely azonban két vereséggel és há-
rom ponttal maradt el mögötte. A többi A.
csoportbeliek, a Glória CFR, Crisana, Trico-
lor, Romania és Soimi ma alantas szerepet
játsszanak a bajnokságban.

Ezzel szemben a B. csoport lényegesen erő-
sebb csapatokból áll. A Vénus, a NAC, Uni-
versitatea, Unirea Tricolor és az újabban fel-
javult Brasovia ördöklő küzdelmeket vívtak
egymással, nem beszélve a csoport másik két
tagjáról, a TMTE és AMTE csapatairól, mely-
ek ugyancsak csináltak meglepetéseket a
bajnokság során. Az AMTE 3:2-re verte a
NAC-ot és a TMTE 0:0 döntetlennel végzett
az Unirea Tricolor ellen.

A két csoport bajnoki táblájának elemzé-
sénél elsősorban szembetűnik a bukaresti csa-
patok feltűnően jó helyezése. A három buka-
resti csapat közül kettő a táblázat élén és a

harmadik, az Unirea Tricolor, csoportjának
negyedik helyét foglalja el. De mindentől
függetlenül, a legnagyobb meglepetést a CFR
csinálta, mely egyelőre majdnem behozhatat-
lannak látszó előnnyel, 3 ponttal és nagyszerű
gólaránnyal vezet a 8 pontos Ripensia előtt.
A tavaszi fordulóban, ha feltesszük, hogy ki
is kap az otthonában játszó Ripensia, még
mindig marad egy pont előnye, amely, tekint-
ve a jobb gólarányt, a többi csapatokkal szem-
beni küzdelmeit, megíthatja első helyét.
Meglepetés természetesen nincs kizárva, de a
szigorú papírforma ezt mutatja.

Nem így áll azonban a helyzet a B. csoport-
ban. Itt két csapat is erősen veszélyezteteti a
Vénus további helyzetét. A NAC csak egy
ponttal maradt el mögötte és az „U” további
egy ponttal. A veszélyesebb a NAC, mely fő-
lött ugyan egy nagyon is kétértelmű 6:0 arányú
győzelmet aratott a Vénus, de nem szabad el-
felejtetni, hogy ez Bukarestben történt és a
revans a NAC otthonában lesz, melyen ugyan-
csak igyekezni fognak a nagyváradiak ezt a
szégyényfoltot lemosni. Ugyancsak otthonában
fogadja a NAC másik veszélyes ellenfelét, az
„U”-t. Tehát míg a Vénus, NAC és „U” veze-
tő csapatok közül a Vénus a bosszúra szom-
jas NAC ellen Nagyváradon játszik és csak
a veszélytelenebb kolozsváriakkal mérkőzik
otthon, addig a NAC mindkét esetben otthon ját-
szik. Az „U” ilyen formában majdnem ki-
esettnek látszik a további küzdelmekből, hi-
szen legerősebb ellenfelei ellen idegenben
mérkőzik.

Marad tehát két erős aspiráns az első
helynek: a Vénus és a NAC. Az előbbi egy
pont előnye a nagyváradiakkal szemben ter-
mészetesen nem lehet elég és ha mérlegeljük a
fenti három csapat meccshelyének változatait
akkor még a legobjektívabb szemmel is néz-
ve a dolgokat, a NAC előnyben lévően ha-
tározottan favoritnak tekinthető. Persze ez
is csak elméleti kérdés, nem bizonyos, hogy
így lesz. Hiszen a labdarugás inkább szeren-
esejáték, mely állandóan szolgál meglepeté-
sekkel. Minden attól függ, hogy a NAC téli
francia turája nem fog-e ártani kondíciójá-
nak?

Az őszi forduló összecsapásaiból azonban
végső elemzésben a bukaresti csapatok kerül-
tek ki győztesként, mindkét táblázatban ve-
zető helyet foglalva el. Erre vonatkozólag
azonban egy nagyon kétértelmű kérdés marad még
nyitva: Vajjon minek köszönhető ez? Annak
hogy a bukaresti football az erdélyi fölé
emelkedett? Vagy inkább az erdélyi football
süllyedt a bukaresti alá? Azt hisszük, hogy ez
utóbbi mondatunk után nem is kellett volna
kérdőjelet tennünk, hiszen egyúttal magában
foglalja a választ is. Megdöbbentő tény ez.
Nagyon csodálnak azok, akik az „igazi” ro-
mán footballsport fellendülését várják ettől,
bizonyos elégtelenség gondolva a nemzeti ér-
zésekre, mert Bukarest a maga 7-8 csapata-
val sohasem tudhat olyan footballkulturát el-
érni, mint Erdély. A román sport egyetemes
érdeke, hogy ezt a kérdést sürgősen megviz-
sgálják és ne engedjék tovább zülleszteni ugy-
anyagilag, mint erkölcsileg az erdélyi sport-
életet.

Sós Nándor

A Nemzeti Bajnokság őszi fordulójának
táblája:

A. csoport:

1. CFR	6	5	1	0	21-6	11 p.
2. Ripensia	6	4	0	2	21-8	8 p.
3. Glória CFR	6	3	1	2	12-12	7 p.
4. Crisana	6	3	1	2	10-16	7 p.
5. Tricolor	6	2	2	2	10-7	6 p.
6. Romania	6	1	1	4	6-12	3 p.
7. Soimi	6	0	0	6	4-24	0 p.

B. csoport:

1. Vénus	6	4	1	1	19-7	9 p.
2. NAC	6	4	0	2	19-13	8 p.
3. Universitatea	5	3	1	1	10-7	7 p.
4. Unirea Tricolor	6	2	2	2	13-14	6 p.
5. TMTE	5	2	1	2	7-10	5 p.
6. AMTE	6	2	0	4	11-19	4 p.
7. Brasovia	6	0	1	5	5-14	1 p.

Pulloverek, siruhák, si-
kesztők, si-
harisnyák, szélkabátok, stb
Tritsch Poldi sportüzletében a leg-
jobb és legolcsóbbak
Kolostor utca és Weiss Mihály-utca sarok

ARTATLAN VAGYOK!...

REGÉNY

Írta: FARKAS ALADÁR

34

Kinyújtottam két kezem az arca után... de felnyitott az ajtó és belépett a szobába Petics. Paula zavarosan állt fel az ágyam széléről.

— Ugy látom már jobban van — mondta Petics és megállt az ágy lábánál.

— Köszönöm, igaza van... sokkal jobban érzem már magam. De üljön le Petics ur. Mi az? Miért nem nyújt kezét? Vagy talán már nem akar kezét fogni velem?

Hosszasan nézett rám és keményen megszorította a kezemet. Kacagni szerettem volna. Ez is olyan detektívregénybe illő jelenet. Amikor a detektív szimbólus képszerűsége adományoz a vádlottnak.

— Fel tud kelné és be tud jönni a rendőrségre?

— Mindig gyenge oldalam volt a felkelés — mosolyogtam.

— Ahogy maga akarja... ha nem tud a saját lábán jönni, akkor kénytelen lenne hordágyért telefonálni.

— Szabadna érdeklődnöm, hogy miért kellene bemennem a rendőrségre?

Petics rosszkedvű arccal válaszolt:

— Nincs semmi értelme a további meddő vitának. Ön negyvennyolc óra óta letartóztatásban van és csak állapotára való tekintettel hagytuk egyelőre ebben a szobában. Nagyon sajnálom, de kénytelen vagyok Önt ma átadni az ügyésznek.

— De miért?

Petics megütődve nézett rám és komoran minden szót szótágolva mondott.

— Mert minden bizonyítékot sikerült összegyűjteni arra nézve, hogy maga június 24-én délután 6 órakor megölte Kro-

ner Elzát.

Felültem az ágyon és a hangom éles, szinte rikácsoló volt:

— Ezt már ezerszer hallottam öntől kedves Petics ur... nem volna olyan szíves kissé részletezni a dolgokat?

— Sajnos, nem tehetem.

— Nem? És miért nem? Ha szabad érdeklődnöm?

— Amíg a nyomozás tartott, közölbtem önrel egyet-mást, amit a nyomozás érdekében jónak láttam... de ma már ön az ügyészhez tartozik és egyedül a vizsgálóbíró informálhatja önt az ügyéről.

Paula behúzódott a szoba sarkába, kitágult szemekkel bámult rám és az arca olyan volt, mint egy fehér papír.

— Rendben van Petics ur, akkor még csupán egyetlen dolgot kérdezek meg magától: Megtalálták már Kroner Elzát?

— Sajnos, Kroner Elza holttestét még nem sikerült megtalálnunk, de megvan minden reményünk arra...

— Hogyan? — kiáltottam és ragyogott a szemem — még nem találták meg Kroner Elza holttestét? Hát akkor mit akar-nak tőlem? Jól van... menjen ki a szobából. Öltözködni akarok. Megyek magával. Mit akarnak tőlem, ha nem tudják, hogy mit történt Kroner Elzával. Mit tudják maguk, hogy Kroner Elzának mi a számdéka? Hát ha én már időközben beszéltem vele, hogy jöjjön a főtárgyalomra? Igen... igen... mit néz? Na csak menjen le és az utcán várjon meg, míg elkészülök, de előre jelzem, hogy lassan öltözöm. Kérem, egy félóránál előbb ne zavarjon.

Petics megindult az ajtó felé. A jobb

lábát nehezen vonszolta maga után.

Az ajtóban megállt. Rámutatott a lábára.

— Lásd, ez a wannseei emlék... ezt magától kaptam, amikor ott a domboldalon hadonászott a revolverrel... sokkal rosszabbul is járhatott volna... de nem haragszom... én sajnálom magát... nézze, mi ketten már sohasem fogunk így négyszemközt találkozni... minden adatot összehordtam, amely a maga bűnösségét igazolja. Most bucsuzól fogadja meg a tanácsomat... hiába próbál tagadni, a bizonyítékok sulya alatt előbb, utóbb össze fog roskadni... mondjon el őszintén mindent. Mondja el, hogy nem gyilkolni akart, hogy szó sincs gyilkosságról, hanem ketten, közös elhatározással öngyilkosságot akartak elkövetni és amikor ön Kroner Elza halántékához illesztette a fegyver csövét...

— Hagyja Petics ur. Ne fáradjon, itt a kezem. Még utoljára szorítsunk kezét egymással. Most még kezét foghatunk, de lehet, hogy ott lent az utcán már össze lesz kötve a kezem...

Petics elment.

Paula odafutott hozzám. Ráborult az ágyamra és úgy zokogott. A könnyektől nedves arcát odahúztam magam mellé a párnára.

— Nem szabad most sirni... éltem utolsó félórájában... Hát elhitted, amit ez az ember hazudott... hiszen egyetlen igaz szava sem volt... az a mese arról a lányról csak kitalált rémtörténet... ma már kedvem volna azt hinni, hogy a lány nem is élt soha... milyen ügyetlen is ez az ember... lohol... lohol... és keresi annak a lánynak a gyilkosát. Hát aki téged meggyilkolt, azt miért engedi szabadon szabadni. Hiszen mindnyájan meggyilkolt emberek vagyunk és egyebet sem teszünk mint keressük a saját gyilkosunkat...

Paula odahúzódott a mellemre és a lehelete a szájamat érte.

— ... hallottad? Azt mondja, hogy gyá-

Ficamodások törések

okozta fájdalmak hamar elmúlnak

Abban a pillanatban, ahogy Sloan's Liniment-et használnak, — nem masszírozva, csak kengetve — a fájdalom elmúlik. Apasztja a dagadatot, azonnali könnyebbé teszi a jó érzést szerez. Soha se hiányozzék otthonunkból egy üveg Sloan's. Használjunk Sloan's Liniment-et rheuma, zsába, ischiás, hátfájás és minden izomfájdalom ellen.

SLOAN'S
LINIMENT
megöli a fájdalmat

Egy üveg ára 75 lei.

va vitám meghalnia Tedd most ide a kezdet a szívemre és meglátod, hogy egy cseppet sem dobog erősebben, pedig most is a balál elől állok.

Az arcra folyt a könnye és sirástól clesuklós szavaiból alig értettem meg valamit.

— nem foglak elhagyni... én tudom, hogy ártatlan vagyok... és köszönöm, hogy életed legnehezebb órájában... melletted lehettem...

★

Egy óra múlva már az ügyesség céljában voltam. Meg akartak vizsgálni, hogy elég erős vagyok-e, vagy pedig az ügyességi kórházba helyezzenek el. En ragaszkodtam a cellához.

(Folytatása következik)

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lei. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzeti hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Veszek új házat központ-hoz közel, 600—700 ezer lejig. Kertész Adolf, Covasna II. 19660

Eladó, vagy bérbeadó mezőgazdasági szeszgyárak, finomított, modern berendezéssel, földbirtokkal, lakásokkal és istállókkal. Érdeklődni: Banca Comerciala și Agricol, Sft. Gheorghe, Cuza Voda 16.

Vesziünk 5207 drb. tölgytalp-fát u. m. 1082 drb. 225-ös, 1992 drb. 240-es, 2153 drb. 250-es méretűt. Cim: Fried și Goldstein, Cristur, Jud. Odorheiu. 19841

Prima aprított bükktüzifa

per 1000 kg. 500 lei. — Tölgyfa (parkettthulladék) per 1000 kg. 400 lei házhozszállítva Hermann Brasso, Vár-utca 98. Tel. 589

Állást nyer

Angro-detail fűszerkereskedő segéd, ki borkeszlethez is ért, azonnali belépésre kerestetik. „Szorgalmas” jellegre a kiadóba. 19798

KIFUTÓLÁNY FELVÉTELIK. Puri Viktor, Brasso, Str. Titulescu 4. (Tehénpiac). 19839

Vegyés

FIATALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítő a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv. stb. Araszines borítólappal 40 lei.

Férfi szabó műhelyemet

áthelyeztem Brasso, Hátsó utca 49 szám alá. Mindenre fogadható áron állok a t. közönség rendelkezésére.

BARTHA MIHÁLY szabómester

A HAZICUKRASZAI KEZIKÖNYVE. Krbekné Kitiűő munkája alapján a leggyesze-riűb és a legkülönlegesebb téstakát mindenki bázilag készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyeddannyi költséggel. Ara kemény félévasonkötésben 50 lei.

Lakás

Kitűő fekvésű két szoba, fürdőszoba és konyha használat-lal garconnak, vagy házaspárnak azonnal oleson kiadó. (Butorozva, vagy anélkül.) Cim 19831. szám alatt a brasso-i kiadóban.

Lakótársat keres gyermeke-ten házaspár, három szoba, konyha, fürdőszoba modern lakáshoz, melyből két egymás-banyiló kisebb szobát terrasz-szal és a mellékhelyiségek köz-ös használatával adna át. Szükség esetén átmenetileg né-hány butoradarab is használ-ható. Érdeklődők forduljanak a brasso-i kiadóba „Krizis” jel-ige alatt. 19831

Hirdetmény.

Tudomására hozatik az érdeklődőknek, hogy Homoródszentmártonban. Jud. Odorheiu, a községi korema 1932 novem-ber 21-én lesz árverezve 3 évre. Kikiáltá-si ár egy évre 10.000 lei, a jog után és 5000 lei lakbér a ház után. Zárt ajánlatok 10 százalékos garanciával együtt a köz-ségsházához adandók be.

Az árverési feltételek bármikor megte-kinthetők a községsházánál.

Primăria

Primăria Municipiului Braso

No. 26638—1932

Serv. Silvic.

Árverési hirdetmény

Köztudomásra hozzuk, hogy f. é. no-venber hó 30-án délelőtti 10 órakor Bras-só város polgármesteri hivatalánál (főit-kárnál) a nyilvános számvitelre vonatko-zó törvény szem előtt tartásával körül-belül 500 köbméter kitermelt tölgyha-szonfa a Rakodó-ból nyilvános árveré-sen, zárt ajánlatokkal kerül eladásra.

Kikiáltási ár egy köbméterért 400 lei. Mint óvadék 20.000 lei készpénzben, vagy állami értékpapirokban helvezendő letétbe.

Részletes feltételek a városi erdőhiva-talban a hivatalos órák alatt megtekin-thetők.

Az állandó választmány az árverés sür-gős megtartását határozta el.

Brasso. 1932 november 12

Primar: Secretar General:

Dr. Voicu mp. Socaciu mp.

Seful serviciului:
Ing. Albrich

Prefectura Judetului Braso

No. 11351—932

Árverési hirdetmény

1932 december hó 2-án d. e. 11 órakor a prefektura 42. számú szobájában má-sodszeri árverés lesz megtartva a szolga-személyzet felruházására szükséges posz-tó és hozzávalók szállításának biztosítá-sára, valamint 16 sapkára az 1932-ik évre.

A nyilvános számviteli törvény 88—110 paragrafusainak rendelkezése szerint ezen árlejtési határnap közhírré tétetik és felhívjuk az érdeklődőket, hogy a megjelölt napon és helyen jelenjenek meg és a szükséges óvadékot (5 százalék) nevezzék letétbe, hogy az árlejtés meg-tartható legyen.

Az árverési feltételek, bármely napon a hivatalos órák alatt, a prefektura hiva-talos helyiségében megtekinthetők.

Prefect: Hivatali főnök:
Serban (olv. aláírás)

Kiadó, laptulajdonos. és nyomda: Grünfeld Vilmos és Tsai közkereseti társaság

Egészséges és beteg nők részére egyaránt fontos!

MOST JELENT MEG!

NÉLKÜLÖZHETETLEN!

A női betegségekről megelőzés — védekezés

EZ A NÉLKÜLÖZHETETLEN MUNKA. KITER AZ ÖSSZES ELŐFORDULHATÓ NŐI BETEGSÉGEKRE!!

Kivonat a tartalomjegyzékből: Ált. ismeretek. — A nemi szervek fertőző betegségei. — Hólyaghurut és vizeletzavarok. — A női folyásról. — A mensruáció zavarai. — Méh és petefészek gyulladások. — Hüvely és méhbetegségekről. — A méh hátrahajlásairól. — Nemibetegsége. — A méhrák. — Méhdaganatok. — Az onania. — Has- és hátfájások. — A vízketegről. — Végbélcsomók. — Székrekedés. — Visszértágulások. — A gyermekáldás. — A meddőségről. — Nemi megtartóztatás. — Az elhízásról. — A házasság előtti orvosi vizsgálat stb.

Írta: FÖLDES LAJOS Dr., nőorvos.

Teleia és az Orsz. Gyermekevédő Liga Szülő és Anyaotthonának v. főorvosa.

Ara 102 lei

Kapható a Brasso-i Lapok Könyvosztályában, Brasso.

Felölsszerkesztő: Kocsis Béla